Az NKE Óbudai Árpád Gimnázium Pedagógiai programja

Az NKE Óbudai Árpád Gimnázium nevelőtestülete Pedagógiai programjának jogszabályi alapjai a Szervezeti és működési szabályzatban kerültek meghatározásra.

I. Az iskola nevelési programja

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A több mint 100 éve alapított NKE Óbudai Árpád Gimnázium a XX. század első harmadától világszerte elismert színvonalon működő magyar gimnáziumi rendszer egyik intézménye, értékeinek és hagyományainak őrzője.
Gimnáziumunk nevelőtestülete legfontosabb feladatának tartja, hogy megismerje és fejleszteni segítse tanulóink azon képességeit és személyiségjegyeit, illetve olyan ismereteket nyújtson, amelyek társadalmi beilleszkedésükhöz, a megfelelő életpályára kerülésükhöz elengedhetetlenek. Más szóval, szándékaink és gyakorlatunk szerint lehetőséget kívánunk teremteni ahhoz, hogy diákjaink a jövőben hazánk tisztességes és művelt polgárai legyenek.
Az iskolának tehát – miközben közösségi, helyi, szülői és tanulói igényeket elégít ki – a társadalom számára pozitív és progresszív mintául szolgáló értékrendet kell megfogalmaznia és képviselnie. Az NKE Óbudai Árpád Gimnázium deklarált – és a későbbiekben részletezett – nevelési céljai a hagyományos, humanista – más megfogalmazásban polgári vagy a középosztályra jellemző – értékrendből vezethetők le, illetve azt fejezik ki.
Tudatában vagyunk annak, hogy az iskolai élet mindennapi küzdelmekkel és konfliktusokkal zsúfolt, mindannyiunkat erőfeszítésekre késztető folyamat, amely a sikeresen teljesíteni tudóknak cserébe lassan beérő fejlődés eredményeként a szűkebb s tágabb közösséghez való tartozás tudatát és a széleskörű ismeretekkel rendelkezők biztonságát ötvöző tartást ad.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Értékrendünk alapján diákjaink nevelésében az alábbiak érvényesítésére törekszünk.

1. Stabil és harmonikus személyiség kialakítására, azaz

- egészséges életmódra,
- önmaguk vállalására, ennek szóban és viselkedésben történő igazolására,
- személyiségük megismerésére,
- önmaguk tudatos és következetes alakításának igényére, képességeik fejlesztésére,
- érzelmi életük egyensúlyban tartására, sikereik és kudarcaik egészséges feldolgozására, szorongásaik és belső feszültségeik oldásának képességére,
- önbecsülésre, ambiciózus magatartásra.

2. ***Társas kapcsolataik tekintetében***

- a társadalmilag elfogadott viselkedési normák, az emberi együttélés civilizációs szokásainak betartására,
- mások tiszteletben tartására, megértésükre való törekvésre,
- tartalmas és tartós emberi kapcsolatok kialakításának képességére, a bensőséges emberi viszonyok – a barátság, a szeretet – iránti fogékonyságra,
- a család tiszteletére,
- az emberek közötti konfliktusok békés eszközökkel való megoldására,
- személyes felelősségtudatra és lelkiismeretességre,
- az embertársaikról való gondoskodás igényére és képességére.

3. Hatékony társadalmi magatartásra, vagyis

- problémaérzékenységre, a kételkedni-kérdezni tudás igényére és megvalósítására, egyúttal a tévedéshez való jog elismerésére,
- önálló, logikus és rugalmas gondolkozásra,
- fejlett ítélőkészség birtoklására, a hozzáértéssel való döntés igényére és képességére,
- alkotókészségre,
- szellemi igényességre, a kultúra iránti fogékonyságra,
- a hasznos és értelmes munka élményének örömére,
- kötelességtudatra, kitartásra, céltudatosságra,
- az optimális, a képességeiknek legjobban megfelelő teljesítmény elérésére.

4. Hazaszeretetre

- a "szűkebb hazához" való kötődésre, ennek megóvására,
- nemzeti múltunk megismerésére, hagyományaink megismerésére és ápolására,
- a világban betöltött helyünk és szerepünk reális megítélésére,
- más népek, nemzetiségeink kultúrájának megismerésére és tiszteletére.

5. A civil társadalomra vonatkozóan

- az alkotmányosság, a törvényesség, az emberi és állampolgári jogok tiszteletére,
- a demokrácia gyakorlására és gyakorlatára, a kisebbségi vélemények létjogosultságának elismerésére,
- a társadalmi normákhoz és magatartásformákhoz való alkalmazkodásra, az előbbiek befolyásolása és pozitív megváltoztatása igényére és képességére,
- érdekeik megfogalmazására és másokkal összefogva ezek kifejezésére, képviseletére és érvényesítésére.

6. A világ egészét tekintve

- alapjaiban kiforrott, egységes világnézet kialakítására,
- természet- és környezetvédő magatartásra,
- az emberiség gondjai iránti érzékenységre,
- a környezetünkben megnyilvánuló agresszivitás elutasítására, az ellene való fellépésre,
- a béke megbecsülésére és megóvására.

Noha az iskolában folyó pedagógiai-fejlesztő munka elsődleges színterei a tanórák, a gimnázium minden, ezeken túli tevékenysége (a tanórán kívüli foglalkozások, közösségi programok stb.) a fent leírt célok teljesítését kell, hogy szolgálja.

A tantárgyi oktatás sajátos, a fentieket konkretizáló, feladatokat is megfogalmazó céljait helyi tantervünkben az egyes tantárgyak tantervei tartalmazzák.

3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségnevelési és egészségfejlesztési program alapjai

Az NKE Óbudai Árpád Gimnázium nevelőtestülete nagy jelentőséget tulajdonít az egészségnevelésnek és egészségfejlesztésnek. Tudatában vagyunk annak, hogy az egészségnevelés terén a családot követően az iskola a második legjelentősebb intézmény a gyerek életében.

Alapelveinket meghatározza a személyes példamutatás, a diákok teljes személyiségének arányos, sokoldalú fejlesztésének igénye és az elsődleges prevenció prioritása. A WHO nemzetközileg elismert egészségdefiníciójából kiindulva nem elégszünk meg a betegségek megelőzésével, kiküszöbölésével, hanem programunk a harmonikus lelkiállapotot, a kiegyensúlyozott közösségi kapcsolatokat is szem előtt tartja.

A program jogszabályi háttere

A pedagógiai program bevezetője tartalmazza azokat a jogszabályi kereteket, amelyek az egészségnevelési és egészségfejlesztési program jogi hátterét szolgáltatják.

Az NKE Óbudai Árpád Gimnázium egészségnevelési és egészségfejlesztési céljai

Alapvető célok és szempontok:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az értékek ismerete,

- az egészségmegőrzés fontosságának tudatosítása és módszereinek elsajátítása.

Speciális célok és szempontok:

célunk, hogy valamennyi tanulónk a következő területeken szerezzen mély és alapos elméleti ismereteket, valamint legyen képes és törekedjen azok gyakorlati alkalmazására és a kommunikációban való felhasználására, így

- az egészséges testtartás, a rendszeres testmozgás fontossága (biológia és egészségnevelés, testnevelés),
- egészséges táplálkozás (biológia és egészségnevelés),
- az öltözködés és az egészség kapcsolata (biológia és egészségnevelés, osztályfőnöki óra, testnevelés),
- higiénia (biológia és egészségnevelés, osztályfőnöki óra, testnevelés),
- önismeret, lelki egészség (biológia és egészségnevelés, dráma, etika, életvitel, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, rajz és művészettörténet, testnevelés),
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat, a gyógyítást segítő magatartás (biológia és egészségvédelem, testnevelés),
- a közösség, a barátság, a párkapcsolatok, a harmonikus családi élet szerepe az egészség megőrzésében (osztályfőnöki óra),
- a szexualitás és az egészség kapcsolata, családtervezés (biológia és egészségnevelés, osztályfőnöki óra),
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete (osztályfőnöki óra),
- a stresszhelyzetek felismerése és kezelése (osztályfőnöki óra),
- a tanulás technikája és az idővel való gazdálkodás (minden tantárgy, osztályfőnöki óra),
- a tanulási környezet alakítása (osztályfőnöki óra),
- a szabadidő aktív eltöltése, rekreáció, megfelelő mennyiségű pihenés (biológia és egészségnevelés, földrajz, osztályfőnöki óra, testnevelés),
- balesetvédelem (biológia és egészségnevelés, fizika, kémia, osztályfőnöki óra, testnevelés),
- a rizikóvállalás és határai (osztályfőnöki óra),
- az egészségkárosító magatartásformák, szenvedélybetegségek veszélyei és elkerülése (biológia és egészségnevelés, életvitel, osztályfőnöki óra, testnevelés),
- a természethez való viszony (biológia és egészségnevelés, életvitel, ének-zene, környezetvédelem, magyar nyelv és irodalom, rajz és művészettörténet, történelem),
- az egészségünket veszélyeztető környezeti hatások jelentősége; az egészséges és biztonságos környezet kialakítása (biológia és egészségnevelés, fizika, földrajz, kémia, osztályfőnöki óra, testnevelés),
- döntésképesség, döntési felelősség (életvitel, osztályfőnöki óra),
- az egészség és az etika kapcsolata (biológia és egészségnevelés, osztályfőnöki óra),
- a segítő attitűd (osztályfőnöki óra, testnevelés),
- a fogyatékkal élők, hátrányos helyzetűek elfogadása segítése és integrációja (osztályfőnöki óra, testnevelés),
- önképzés (minden tantárgy).

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai foglalkozások

Hagyományos tanórai foglalkozások

Pedagógiai programunk a testnevelés tantárgy számára minden évfolyamon biztosítja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény által előírt mindennapos testedzés lehetőségét. A fent említett rendszeres tevékenységek alkalmanként különféle szintű versenyekkel bővülnek.

Mindez azt jelenti, hogy tanulmányai során mindvégig valamennyi tanulónknak naponta tanári irányítás mellett van lehetősége – tanári motivációra vagy saját döntése szerint –

- fizikai képességeinek fejlesztésére,
- különféle sportágak (atlétika, kosár- és röplabda, labdarúgás, asztalitenisz) gyakorlására,
- szabadideje egészséges eltöltésére.

A biológia tantárgy a helyi tantervben meghatározott tartalmai és tevékenységei, a többi tantárgy saját tantervi keretein belül biztosít lehetőséget az egészségfejlesztési célok elérésére.

Nem hagyományos szervezésű tanórák

A tanév során lehetőség nyílik arra, hogy nem hagyományos szervezésű tanórákon sajátítsanak el a gyerekek ismereteket, pl. intézmény- és múzeumlátogatáson vagy terepgyakorlat alkalmával. A terepi foglalkozások elsősorban a biológia és a földrajz tantárgyhoz kapcsolódóan szervezhetők.

Az egészségnap keretein belül szervezett tömbösített osztályfőnöki órákat tartunk külső előadók közreműködésével a különböző évfolyamok számára.

Tanórán kívüli foglalkozások:

- szakkörök vagy igény szerint specializációs foglalkozások,
- intézmény-, illetve múzeumlátogatás órai vagy szakköri kereteken belül,
- előadásokon, konferenciákon való részvétel,
- ISK, sportversenyek és egyéb sportrendezvények.

A program megvalósításának eszközei és módszerei

A taneszközök nem különböznek a többi tantárgyban használt eszközöktől: demonstrációs eszközök, tankönyvek, szakkönyvek, videók, CD-k, DVD-k, szóróanyagok, folyóiratok, internetes szakirodalom, a helyi kommunikáció eszközei.

Az iskolai büfé kínálatával és állapotával szervesen integrálódik az egészségnevelés folyamatába. Ennek érdekében az igazgató folyamatos párbeszédet folytat a büfével, és személyesen ellenőrzi a kitűzött célok megvalósulását.

Egyéb tanulói tevékenységformák

Az iskola támogatja és szorgalmazza a diákok alábbi, az egészség megőrzésére és fejlesztésére irányuló önálló tevékenységformáit:

- tanulmányi versenyek (pl. környezet- és egészségvédelmi, elsősegélynyújtó, egészségnevelési, katasztrófavédelmi, TIT, OKTV, háziversenyek),
- pályázatok,
- TDK-kutatómunka és konferenciák,
- egyéni kutatómunkák,
- házi dolgozatok (lásd biológia tantárgyi program).

Az iskolai környezet

Az iskolai környezet az a fizikai tér, ahol a tanulók mindennapjaik legnagyobb részét töltik. Ezért különös figyelmet fordítunk arra, hogy testi és lelki egészségük megőrzése érdekében biztosítsuk a megfelelő körülményeket:

- tágas és megfelelően megvilágított tantermeket,
- kényelmes, az egészséges testtartás megőrzését lehetővé tevő iskolai bútorokat,
- a gyakori szellőztetés lehetőségét,
- az óraközi szünetek szabad levegőn való eltöltésének lehetőségét,
- egészséges ételeket kínáló iskolai büfét,
- a kulturált és kényelmes étkezést lehetővé tevő étkező helyiséget,
- a tanulókkal együtt kialakított és dekorált, sok növénnyel ellátott, harmonikusan berendezett osztálytermeket, folyosókat, aulát.

Kapcsolatrendszer

Az egészségnevelés hatékonyságának fokozása érdekében szükség szerint tartjuk a kapcsolatot az alábbi társadalmi szervezetekkel és intézményekkel:

- iskolai felnőtt közösségek,
- diákönkormányzat,
- Észak-Budapesti Tankerületi Központ,
- III. Kerületi Önkormányzat,
- iskolaorvosi és védőnői hálózat,
- III. Kerületi Gyermekjóléti Szolgálat,

- Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat 3. Kerületi Tagintézménye,
- III. Kerületi Rendőrkapitányság,
- III. Kerületi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum,
- Budapest Főváros Kormányhivatala.

Pedagógus-továbbképzés

A pedagógus-továbbképzési programunk az egészségnevelés terén történő továbbképzéseket is támogat, sőt szorgalmaz.

A közeljövőben megvalósítandó tervek és célok

Egészségfejlesztő munkacsoport létrehozása:

- a személyes példamutatás fokozása az iskola dolgozói és diákjai körében,
- nyitás a lakókörnyezet és a kerület más intézményei felé (közös akciók, programokon való részvétel, stb.),
- a tanárok és a technikai dolgozók belső továbbképzése (elsősegélynyújtás, balesetvédelem),
- az iskola akadálymentessé tétele,
- szabadidős tevékenységre alkalmas közösségi terek kialakítása az iskolaépületben,
- az egészségnevelési témájú továbbképzést végzett tanárok számának növelése.

Függelék

Minden, az egészségnevelés iránt elkötelezett kollégának javasoljuk az alábbi szakirodalmak tanulmányozását és alkalmazását:

- Nemzeti Stratégia a kábítószer-probléma visszaszorítására (www.oktatas.hu),
- 46/2003. (IV. 16.) OGY határozat az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról,
- Nemzeti AIDS-stratégia,
- Egészségvédelem az oktatásban (Anonymus kiadó, 1999),
- Addiktológia, Élet és Tudomány,
- Jelentés a magyarországi kábítószerhelyzetről.

4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanórák mellett kiemelt jelentőségűnek tartjuk a különböző művelődési tartalmakhoz, a közéletiséghez, a kikapcsolódáshoz és a szórakozáshoz kötődő tanórán kívüli tevékenységeket, hiszen ezek is pótolhatatlan eszközei az iskola végső célja elérésének. Az említettek így nemcsak az iskolai kötelezettségek teljesítését, hanem az egész életpályához szükséges önképzés, társadalmi részvétel megalapozását szolgálják. Úgy véljük, hogy a közösségi és szabadidős tevékenységek tág köre hozzájárulhat ahhoz, hogy tanítványaink számára árpádos voltuk egyben sajátos és vonzó életformát is jelentsen.

A gimnázium életének tehát velejárója

- az osztály-, évfolyam- és egyéb közösségek változatos tevékenysége,
- a szakkörök, diákkörök, sportkör, művészeti körök működése,
- a mindennapos testedzési alkalmak biztosítása,
- a hagyományos tanulmányi, kulturális, háziversenyek megrendezése,
- szakképesítést is nyújtó szaktanfolyamok helyi megszervezése,
- a diákközösségek megvalósult önkormányzó tevékenysége,
- az iskolai ünnepélyek emlékezetes megrendezése.

A felsorolt tevékenységek kialakításában, bővítésében, szervezésében és segítésében – eddigi gyakorlatunk alapján – tanáraink, egykori diákjaink és a szülők speciális szakismeretére, érdeklődésére, személyes ambícióira támaszkodunk úgy, hogy közöttük méltányos munkamegosztás alakuljon ki.

Gimnáziumunk hagyományos kulturális, sport- és ünnepi rendezvényei:

- tanévnyitó és tanévzáró ünnepély,
- szalagtűző ünnepély,
- ballagás világító buzogánnyal bemutatott gyakorlattal,
- gólyabál,

- Amfiteátrum-kupa matematikaverseny,
- a Gombár Alapítvány bemutatói,
- Sinkovits Imre Szavalóverseny,
- tehetségnap: az alkotópályázat értékelése és díjkiosztója,
- iskolanap(ok) a diákönkormányzat szervezésében,
- iskolai sportversenyek,

Az iskola vezetője és nevelőtestülete minden olyan kezdeményezést támogat, mely az iskolához tartozás érzését erősíti.

A diákönkormányzat szervezte tevékenységek:

- a tanév elejére szervezett tábor a tanév feladatainak előkészítésére,
- diákönkormányzati küldöttgyűlés,
- iskolai jótékonysági vagy környezetvédelmi célú gyűjtések: papírgyűjtés, használtruha-gyűjtés, karácsonyi, húsvéti, gyermeknapi gyűjtések stb.,
- Kapcsolda,
- Árpád Napok,
- gólyanap,

A kórusok szervezte tevékenységek*:*

- a Zene Világnapja,
- adventi koncert,

Nem kötelező tevékenységek, melyeken való részvétel térítéshez köthető, így önkéntes:

- osztálykirándulások
- erdei iskola
- túraszakosztály kirándulásai
- diákönkormányzati kirándulások és táborok
- kórustáborok (őszi, tavaszi, nyári) és kirándulások
- gólyatábor
- különböző sporttáborok (sí-, vízi-, kerékpáros, vándortábor stb.)
- nyári nyelvi táborok
- külföldi utazások
- hangverseny-, színház- és múzeumlátogatások

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait a személyre szabott munkaköri leírások tartalmazzák**. A tanárok intézményi feladatai az alábbiak (lehetnek):**

- a tanítási órákra, a foglalkozásokra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak, írásbeli munkáinak határidőre történő javítása és értékelése,
- a megtartott tanítási órák, foglalkozások dokumentálása, az elmaradt vagy helyettesített órák adminisztrálása,
- a Pedagógiai programban és az SzMSz-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladat ellátása,
- a hivatali titok megőrzése,
- a diákok számára példát mutató magatartás tanúsítása,
- a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítása,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- a tehetséggondozással, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok ellátása,
- a különféle vizsgák, tanulmányi versenyek és mérések felügyelete,
- iskolai szabadidős, kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, a diákönkormányzatot patronáló feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- a szülői értekezletek és a fogadóórák megtartása,

- pontos és aktív részvétel a nevelőtestületi értekezleteken, munkaközösségi vagy egyéb megbeszéléseken, az éves munkatervben rögzített, az egész iskolát érintő rendezvényeken,
- részvétel a továbbképzéseken, folyamatos önképzés,
- a tanulók felügyelete az óraközi szünetekben, ügyelet az ebédlőben,
- a tanulmányi kirándulások, az iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése és lebonyolítása,
- tanítás nélküli munkanapokon az igazgató által elrendelt vagy jóváhagyott szakmai jellegű munka elvégzése,
- az iskolai dokumentumok elkészítésében, átdolgozásában és felülvizsgálatában való aktív közreműködés,
- a tantermek rendben tartásának és dekorációjának felügyelete, állagmegóvás, leltár készítése,
- szertárrendezés,
- együttműködés a nevelőtestület tagjaival, az iskola további munkatársaival, szakmai szervezetek és intézmények tagjaival,
- a munkaközösségek részére kiadott könyvtári letétek védelme és az ezek ellenőrzésében való részvétel,
- pontos adatszolgáltatás a tankönyvrendeléssel kapcsolatban.

Az osztályfőnökök

- az iskola Pedagógiai programjában meghatározottak szerint nevelik osztályuk tanulóit, figyelembe véve a személyiségfejlődés jegyeit és a közösségfejlesztés elveit,
- segítik a tanulóközösség kialakítását és fejlődését az osztály diákbizottságával együttműködve,
- segítik és koordinálják az osztályban tanító tanárok munkáját,
- kapcsolatot tartanak az osztály szülői közösségével, illetve az osztály tagjainak szüleivel,
- folyamatosan figyelemmel kísérik az osztály tanulóinak tanulmányi előrehaladását, fegyelmi helyzetét, neveltségi szintjét, erről szükség szerint beszámolót készítenek,
- a Pedagógiai program szerint minősítik az osztály tanulóinak magatartását és szorgalmát,
- szülői értekezleteket és fogadóórákat tartanak,
- ellátják az osztályukkal kapcsolatos adminisztratív teendőket, így vezetik és ellenőrzik az osztálynaplót, adminisztrálják az osztály tanulóinak hiányzásait, félévi és év végi statisztikai adatokat szolgáltatnak, kitöltik a bizonyítványokat és a törzslapokat,
- segítik a továbbtanulást,
- nyomon követik és segítik az osztály kötelező orvosi vizsgálatait,
- osztályuk vonatkozásában részt vesznek az ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, együttműködnek az iskola ifjúságvédelmi felelősével és pszichológusával,
- rendszeresen tájékoztatják osztályuk tanulóit az aktuális iskolai feladatokról, közreműködnek a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- szabadidős programokat szerveznek az osztály számára,
- javaslatot tesznek az osztály tagjainak jutalmazására, büntetésére, segélyezésére,
- részt vesznek az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segítik a közös feladatok megoldását,
- látogatják osztályuk tanóráit.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység:

- nagy hangsúlyt helyezünk a problémák korai felismerésére, ezért az osztályfőnök, illetve a szaktanárok figyelik, hogy a tanuló milyen helyet foglal el az osztályában, melyek azok a tulajdonságai, amelyek miatt nem tud beilleszkedni, magatartásával zavarja (veszélyezteti) osztálytársait,

- az okok feltárása és a megoldás keresése a tanuló, a szülők, az osztályfőnök, az iskolapszichológus, a gyermekvédelmi felelős, az iskolavezetés bevonásával és együttműködésével történik,
- szükség és igény szerint a gyermekvédelmi felelős tanácsadással szolgál a további lépéseket illetően, külső, segítő intézményhez irányítja a tanulót, illetve a családot (családsegítő központ, gyermekjóléti szolgálat, gyermeksegítő alapítványok, gyámügyi hivatal, egészségügyi szolgálatok, rendőrség).

Az elérendő cél a tanuló integrálódása, az elfogadott magatartási normák kialakítása.

A tanulási nehézséggel küzdő tanulók felzárkóztatását segítő tevékenység:

- a tanulókat (különös tekintettel a belépő osztályokra) folyamatosan figyeljük, szűrjük tanulási nehézség szempontjából,
- a szaktanári, osztályfőnöki vagy szülői jelzés alapján a gyermekvédelmi felelős szakértői vizsgálatot kezdeményez a pedagógiai szakszolgálatnál,
- a szakértői véleményben foglalt javaslatokat a szaktanárok beépítik a tanulási nehézséggel küzdő tanulók oktatásába (egyéni bánásmód, differenciált követelmények, kedvezmények biztosítása),
- fejlesztő foglalkozásokat biztosítunk intézményünkben utazó fejlesztőpedagógusok segítségével,
- felzárkóztató, korrepetáló foglalkozásokat biztosítunk,
- igény szerint tanulópárokat hozunk létre.

Az egyénre szabott segítő technikákkal az a célunk, hogy ezek a tanulók hatékony tanulási módszereket sajátítsanak el, sikerélményük legyen, és meg tudjanak birkózni a követelményekkel.

A szociális hátránnyal, anyagi nehézségekkel küzdő tanulókat segítő tevékenységek:

- kedvezményes étkezés,
- ingyenes a tankönyvellátás,
- az osztályfőnökök a tanulókkal, szülőkkel való kapcsolattartás során indirekt módszerekkel kiderítik, hogy mely tanulók szorulnak anyagi segítségre,
- a gyermekvédelmi felelős tájékoztatja osztályfőnököket és a családokat a különböző szociális juttatások lehetőségéről, igény esetén segít a szülőnek a támogatás igénylésében,
- pályázati lehetőségek, ösztöndíjak (pl. az Árpád Gimnáziumért Közhasznú Egyesület tanévkezdési költségekhez, osztálykiránduláshoz, szalagavatóhoz, táborozáshoz való hozzájárulásai, a könyvtári alkotópályázatunk ösztöndíja vagy más szakmai, tantárgyi pályázatok díjai).

Az iskola alkalmazásában álló pszichológus szakszerű és személyre szabott terápia alkalmazásával segít a hozzá forduló tanulóknak, illetve szükség és igény esetén szüleiknek.

A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Az, hogy iskolánk **akkreditált kiváló tehetségpont**, továbbá az egyes osztályokban tanított tantárgyak felsorolása és óraszáma igazolja, hogy minden osztályunkban – valamilyen irányultsággal – emelt szintű képzés folyik. Értelemszerű tehát, hogy a tanulók számukra komoly követelményeket jelentő és sikeres felvételi vizsga után kezdhetik meg tanulmányainkat gimnáziumunkban. A felvételi vizsgák (s ezt megelőzően az érdeklődők részére szervezett gimnáziumi előkészítő foglalkozások) ezért a különféle tehetségek felismerésének eszközei is, azaz a kezdet kezdetén rendelkezünk az illető tanuló motivációira, érdeklődésére, képességeire, kompetenciáira vonatkozó képpel, benyomással. A tanulókról kialakult képet erősíti meg a belépő osztályok tanulóinak kreativitásmérése, amelyet pszichológusunk végez.

Tanórai keretek között a csoportbontások, a differenciált foglalkoztatás szolgálják a tehetségek kibontakoztatását (egyúttal a tanulási nehézségekkel küszködők felzárkóztatását), ezen túl a tantárgyfelosztásban tervezett tevékenységeink:

- érettségire, felvételire való felkészítés,
- idegen nyelvekből szintfenntartó foglalkozások,
- szakkörök, diákkörök,
- versenyekre előkészítő foglalkozások,
- énekkar,
- tömegsport-foglalkozások.

Ösztönözzük tanulóink a – különböző jellegű és szintű – tanulmányi versenyeken való részvételét.

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Tekintettel arra, hogy az Nkt. rendelkezései szerint *a tanuló joga, hogy személyesen vagy képviselői útján a – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában*, mind a diákönkormányzat, mind az egyes tanulók számára biztosítjuk a tanulók nagyobb csoportját érintő nevelőtestületi, igazgatói döntések előzetes nyilvánosságát és véleményezési lehetőségét. Az előzőekben a tanulók nagyobb csoportja alatt a döntéssel közvetlenül érintettek többségét értjük, a véleményezési jog gyakorlása pedig azt jelenti, hogy a véleményt írásban benyújtók érdemi, tehát a döntéshozó állásfoglalását és annak indoklását tartalmazó írásbeli nyilatkozatra tarthatnak igényt.

8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szülő, a tanuló és a pedagógus eredményes együttműködése elsősorban a közös pedagógiai feladatok megoldása érdekében kívánatos és elengedhetetlen, s e szempont határozza meg e tevékenységünk – az iskola Szervezeti és működési szabályzatában rögzített – formáit.

A gyermekeik neveléséért végső soron egyetemleges felelősséggel tartozó szülők partnere és segítője az iskola ebben a folyamatban. Kapcsolatuk hármas rétegeződést mutat:

- együttműködésük leglényegesebb területe az egyes tanulók fejlődése,
- fontos szerepet játszhatnak a szülők az osztály- és iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében,
- nem hanyagolható el az a segítség sem, amelyet a szülők az iskola fenntartásában, fejlesztésében, életének színesítésében, programjai megvalósításában nyújthatnak.

Elvi alapállásból és tapasztalatból is valljuk, hogy közvetlen érintettségük révén a szülők az iskola, s így a nevelőtestület, az iskola kritikus ellenőrei, kollektív véleményüknek és szavuknak – céljaik azonossága okán – súlyuk kell legyen az említettek előtt: támogató megnyilvánulásaik megerősítést és biztatást adnak, míg panaszaik esetleg azonnali beavatkozást igényelnek. Úgy véljük, hogy nyitott, problémaérzékeny és segítőkész mentalitással a szülők nevelői tevékenysége, a szülői testületek és az iskolaszék eredményes működése elősegíthető és elősegítendő.

Abban az értelemben, ahogyan a gimnázium küldetését megfogalmaztuk, az iskola legfontosabb szereplője a gyermek, az ifjú, ki – reményeink szerint – ismeretekben, tudásban gyarapodva, képességeit kibontakoztatva, emberi értékeit felismerve és mások szolgálatába állítva indul majd tanulmányai végeztével tovább. Úgy érezzük, hogy mindennapos gyakorlatunkban diákjaink túlnyomó többségével harmonikus munkatársi kapcsolatunk alakult ki, melynek talán legmarkánsabb jele a személyesség.

Az iskola diákságának egészével természetesen csak képviselőin, a diákönkormányzat tagjain keresztül lehet kapcsolatot tartani, ennek formáit az iskola Szervezeti és működési szabályzata tartalmazza. Véleményünk szerint a törvényekben, rendeletekben meghatározott és a közösen alkotott helyi szabályzatainkban található eljárások, együttműködési szabályok, illetve az iskolai diákönkormányzat hagyományai és új kezdeményezései biztosítják, hogy a nevelőtestület egyik fontos és hatékony partnerének tekinthessük az önkormányzatot az iskola demokratikus működtetésében.

A nevelőtestület a szülőkkel az alábbi módokon és fórumokon tartja a kapcsolatot:

- szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- telefonos megkeresés,
- elektronikus napló,
- e-mail,
- az iskola honlapja,
- iskolai szülői közösség.

A nevelőtestület a diáksággal az alábbi módokon és fórumokon tartja a kapcsolatot:

- tanórák,
- tanórán kívüli foglalkozások,
- egyéni beszélgetések, konzultációk,
- elektronikus napló,
- e-mail,
- az iskola honlapja,
- diákönkormányzat.

Az iskola vezetősége a tantestület tagjaival az alábbi módokon és fórumokon tartja a kapcsolatot:

- tantestületi értekezletek,
- csoportos megbeszélések,
- egyéni konzultáció,
- telefonos megkeresés,
- elektronikus napló,
- e-mail (belső levelezőrendszer),
- az iskola honlapja.

Az iskola külső partnereivel az alábbi módokon és fórumokon tartja a kapcsolatot:

- személyes találkozó,
- telefonos megkeresés,
- e-mail,
- az iskola honlapja.

9. *A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti és évfolyamonkénti követelményei, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei*

Osztályozóvizsgákat október és április elején tartunk, melyekre az aktuális tanév rendjében közzétett időpontig lehet jelentkezni. Igazgatói engedéllyel ettől eltérő időpontban is tartható osztályozóvizsga. Az osztályozóvizsgák követelményei megegyeznek az adott tantárgynak a helyi tantervben az adott évfolyamra előírt követelményeivel.

Az NKE Óbudai Árpád Gimnázium az osztályozó, különbözeti és javító vizsgákat a 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet VI. fejezetének 24. alcímében foglaltaknak megfelelően bonyolítja.

A szóbeli felvételi vizsga követelményei és elbírálása

Matematikából a hat évfolyamos matematikai képzésre történő jelentkezés esetén a tanulóktól elvárjuk, hogy:

- tudjanak számokat írni és olvasni milliomodtól millióig,
- ismerjék a számok helyét a számegyenesen, tudják ábrázolni az $x > a$ vagy $x < b$ tulajdonságú számokat,
- tudjanak számokat 10 hatványainak segítségével felírni,
- rendelkezzenek számolási készséggel az egész és tört számok körében az alapműveletek elvégzésében pozitív és negatív számok esetén egyaránt,

- legyenek jártasak a törtek összehasonlításában (csak a könnyen közös nevezőre hozhatók esetében), azok egyszerűsítésében és bővítésében, tudjanak közönséges törtet tizedes törtalakba írni és véges tizedes törtet közönséges tört alakra hozni,
- tudjanak helyes műveleti sorrendben számolni, ismerjék, hogy a zárójelek hogyan módosítják a műveletek sorrendjét,
- tudják a számok adott %-át, illetve átlagát kiszámítani, legyenek képesek egy adott %-ból a 100 %-ra következtetni,
- tudjanak mértékegységet átváltani,
- tudjanak a koordináta-rendszerben pontokat ábrázolni,
- ismerjék és tudják alkalmazni az oszthatósági szabályokat (a 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, osztók esetén),
- tudjanak egyszerű logikai feladatokat megoldani és a megoldást megfogalmazni (szükség esetén írásban is), egyszerű szöveges feladatot legyenek képesek az algebra nyelvére lefordítani,
- legyenek jártasak az egyenes arányosságra vezető feladatok megoldásában,
- ismerjék a legalapvetőbb geometriai fogalmakat (pont, egyenes, szakasz, sík, tér, illeszkedés, metszés),
- tudjanak szöget másolni, felezni, nevezetes szögeket megszerkeszteni,
- legyenek képesek egyenlő szárú háromszögekkel kapcsolatos egyszerűbb feladatokat megoldani,
- ismerjék a háromszög-egyenlőtlenséget,
- tudjanak adott tulajdonságú ponthalmazt ábrázolni (adott egyenestől, adott ponttól adott távolságra lévő pontok),
- tudjanak kerületet és területet (négyzet, téglalap), illetve felszínt és térfogatot (kocka, téglatest) számítani,
- ismerjék a háromszög belső szögeire vonatkozó összefüggést, legyenek képesek az „és”, a „vagy”, a „nem”, a „ha... ,akkor” kifejezésekkel állításokat megfogalmazni.

Természetismeretből a hat évfolyamos emelt óraszámú természettudományi tagozatra történő jelentkezés esetén:
A szóbeli meghallgatáson elbeszélgetünk a jelentkezőkkel a természetismeret, illetve biológia tantárgyak keretében tanult ismereteikről. Néhány érdekes, gondolkodtató feladatlap segítségével meggyőződünk az általános iskola 5. és 6. osztályában tanult témákkal kapcsolatos tájékozottságukról, érdeklődésükről. Kérjük a jelentkezőket, hogy a felvételire hozzák magukkal az ellenőrző könyvüket, ötödikes és hatodikos természetismeret, illetve biológiafüzeteiket, a különböző tanulmányi és egyéb versenyeken esetlegesen szerzett okleveleiket, emléklapjaikat.

Angol nyelvből a hat évfolyamos emelt óraszámú idegen nyelvi tantervű osztályba jelentkezők számára:
Nyelvtan

- Present Continuous
- Present Simple. Frequency adverbs
- Present Simple and Continuous
- Like ... ing/would like to ...
- There is a/there are some
- Can/Could/Must/Should
- Simple Past (Regular Verbs)
- Simple Past (Irregular Verbs)
- Countable/Uncountable Nouns. Some/Any
- Comparative and Superlative
- Simple Future
- Simple Future and Going to...

- Question forms

Társalgási témakörök (párbeszéd, képleírás, rövidebb szöveg feldolgozása)

- Me and my family
- My school and school subjects
- Daily routine
- Dates, seasons, telling the time, weather
- Describing people
- Hobbies and sports
- Our flat, my room
- Housework
- Going to the supermarket
- Asking the way

A felvételi vizsga részei:

- társalgás a megadott témakörökről,
- képleírás,
- a felsorolt nyelvtani pontokhoz kapcsolódó rövid mondatfordítások, mondat-átalakítások és egyéb hasonló feladatok.

Német nyelvből a **hat évfolyamos** emelt szintű idegen nyelvi tantervű csoportba jelentkezők számára

Nyelvtan

- Igeragozás (Präsens, Perfekt, Futur)
- Birtokos névmások
- Személyes névmások (Nominativ, Akkusativ, Dativ)
- Mutató névmások (der, die, das, dieser, jener)
- Melléknév fokozása
- Elöljárók (Wechselpräpositionen)
- Számok 1-1000
- Tagadás: nicht, kein, nicht mehr, kein…mehr, noch nicht,nichts
- Módbeli segédigék (können, wolllen, dürfen, müssen, mögen)
- Kötőszavak (denn, aber, oder, sondern,und, deshalb,weil, dass, ob)
- Felszólító mód
- Főnevek ragozása (Nominativ, Akkusativ, Dativ,)
- Határozatlan névmás (ein, kein)

Lexik

- Kontakt I tankönyv és munkafüzet alapján

Társalgás

- Zimmereinrichtung
- Familie
- Tiere
- Hobby
- Sport
- Schule
- Mahlzeiten
- Tagesablauf
- Wetter, Jahreszeit
- Bekleidung, Kleidungsstücke
- Verkehr, Auskunft geben-, wie komme ich zu….?

Képek alapján társalgás a témakörökről, rövid nyelvtani teszt kitöltése.

Angol nyelvből a **négy évfolyamos** speciális angol tantervű programra történő jelentkezés esetén

A B1 szintű nyelvhasználó

- megérti a fontosabb információkat olyan világos, standard szövegekben, amelyek ismert témákról szólnak, és gyakori helyzetekhez kapcsolódnak a munka, az iskola, a szabadidő stb. terén,
- elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik,
- egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek érdeklődési körébe tartoznak,
- le tud írni élményeket és eseményeket, álmokat, reményeket és ambíciókat,
- meg tudja indokolni és magyarázni a különböző álláspontokat és terveket,
- megérti standard beszélt nyelven, akár élőbeszéddel, akár gépi hangon közvetített üzenetét hétköznapi helyzetek vagy általános, ismert témákkal összefüggésben.

A szóbeli felvételi vizsga témakörei:

- Egyén és család
- Környezetünk, lakóhelyünk
- Közlekedés
- Vásárlás
- Média, kommunikáció, modern technológia
- Kultúra, szórakozás
- Időjárás
- Egészség, betegség
- Sport
- Szabadidő, hobbik
- Iskola, tanulás
- Nyaralás, utazás
- Étkezés
- Öltözködés, divat

A vizsga részei:

- társalgás a vizsgáztatóval a különböző témakörökhöz tartozó kérdések alapján,
- önálló témakifejtés egy adott témáról képek segítségével.

Német nyelvből a **négy évfolyamos** német nemzetiségi nyelvoktató programra történő jelentkezés esetén

Nyelvtan

- Igeragozás (Präsens, Präteritum, Perfekt, Futur)
- Főnévragozás
- Személyes névmás
- Birtokos névmás
- Kérdő névmás
- Mutató névmás
- Határozatlan névmás (ein, kein)
- Vonatkozó névmás
- Visszaható igék
- Felszólító mód
- Módbeli segédigék
- Elöljárószók
- Melléknevek ragozása
- Melléknevek fokozása
- Kötőszavak (denn, aber, sondern, deshalb, trotzdem, dass, weil, ob)
- Függő kérdések
- Számnevek
- Passzív (jelen idő)
- Feltételes mód (jelen idő, würde-Form)

Lexik

- Kontakt I-II kötetei alapján

Társalgás

- Familie
- Schule, Unterricht, Sprachen lernen
- Schüleraustausch
- Wohnung
- Wohnort
- Verkehrsmittel
- Urlaub, Reise
- Tagesablauf
- Freizeit
- Einkauf
- Ernährung
- Gesundheit, gesunde Ernährung
- Sport
- Wetter
- Taschengeld
- Computer und Internet

Képek és kis szövegek alapján társalgás az adott témákról.

10. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje

A szaktanár az általa adott érdemjegyeket köteles az elektronikus naplóba három munkanapon belül beírni.

11. A felvétel és az átvétel – az Nkt. keretei közötti – helyi szabályai

A középiskolai felvételi eljárás a 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet IV. fejezetének 13. alcímében foglaltak szerint történik.
A tanuló a tanuló vagy szülő kérésére történő átvételéről – a körülmények, az osztály- és csoportlétszámok, valamint a tanuló addigi és az esetleges különbözeti vizsgán elért eredményei, valamint a leendő osztályfőnök véleménye alapján – az igazgató dönt. Az átvétel különleges feltételeit honlapunkon tesszük közzé.

12. Vendégtanulói jogviszony létesítése

A tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló az iskolában oktatottaktól eltérő irányú ismeretek megszerzése céljából másik iskolában elméleti tanítási órán, gyakorlati foglalkozáson vegyen részt.
A tanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő a vendégtanulói jogviszonya létesítésének engedélyezésére a vele jogviszonyban álló iskola igazgatójának nyújtja be írásbeli kérelmét. Az iskola igazgatója a kérelemben foglaltak alapján, a kérelem átvételétől számított tizenöt napon belül beszerzi a döntéshez a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola javaslatát.
Lehetőség van ukrajnai/ukrán menedékes tanulók ukrán, illetve orosz nyelven történő tanórán kívüli oktatására vendégtanulói jogviszony keretében, online oktatás keretében.

13. *Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv*

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátíttatása egészségnapi és iskolanapi előadások keretén belül történik.

II. Az iskola helyi tanterve

1. Óratervek

Az egyes tagozatok óraterveit mellékletben csatoljuk.

2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

Iskolánk az oktatásban használt tankönyveket úgy választja ki, hogy

- az iskola minden tankönyvtámogatásban részesülő tanulója számára biztosítsa a tankönyvhöz való hozzájutás lehetőségét könyvtári kölcsönzéssel,
- lehetőség szerint minden tantárgyhoz tartós tankönyvet választunk,
- felmenő rendszerben a kerettantervnek megfelelő, tankönyvjegyzéken szereplő tankönyveket használunk.

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Nevelő és oktatómunkánk során

- a tanulókat 12-14 éves kortól az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás képességére fejlesztjük,
- a diákokat érdeklődésüknek, képességeiknek és tehetségüknek megfelelően készítjük fel a továbbtanulásra,
- a jogok és a kötelességek törvényes gyakorlását alapozzuk meg, felkészítjük a tanulókat a társadalomba való beilleszkedésre,
- szorgalmazzuk a tanulók önművelését,
- önálló munkára és gondolkodásra nevelünk, a diákokat a tanulási tevékenység tudatos és intenzív alkalmazására serkentjük,
- fejlesztjük és bővítjük az együttműködésre építő kooperatív tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat,
- fejlesztő értékeléssel és az önértékelés növelésével, az önismeret alakításával tudatosítjuk az együttműködés értékének fontosságát a családi, a társas, a baráti kapcsolatokban.

4. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola igazgatóhelyettese a 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet 15. §-ában foglaltak szerint a fenntartó jóváhagyását követően írásbeli tájékoztató formájában hirdeti meg a következő tanév fakultációs kínálatát. A tájékoztató tartalmazza azt is, hogy az adott tantárgy fakultációs óráit várhatóan melyik pedagógus fogja tartani. Fakultációra jelentkezni bármelyik, legalább két tanéven át tanított tantárgyból lehet, ám a csoport elindítására csak legalább 10 tanuló jelentkezése esetén tudunk garanciát vállalni. Az egyes tantárgyak fakultációs óráin az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés zajlik, kivéve az idegen nyelvet, ahol a felkészítés szintje a mindenkori csoport felkészültségének és tanulmányi terveinek függvénye.

5. Az érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát

Azon érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- és emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja

Angol nyelv
Biológia
Fizika
Francia nyelv
Magyar nyelv és irodalom
Matematika
Német nyelv
Orosz nyelv
Spanyol nyelv
Testnevelés
Történelem

Azon érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak középszintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja

Földrajz
Digitális kultúra
Kémia

Annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát

Tantárgy	Vizsgatárgy
Történelem	Állampolgári ismeretek
Biológia	Biológia
Digitális kultúra	Digitális kultúra
Dráma fakultáció	Dráma
Ének-zene	Ének-zene
Filozófia, Filozófia fakultáció	Filozófia
Fizika	Fizika
Földrajz	Földrajz
Informatika	Digitális kultúra
Kémia	Kémia
Mozgóképkultúra és médiaismeret	Mozgóképkultúra és médiaismeret
Hon- és népismeret	Német népismeret
Testnevelés	Testnevelés
Vizuális kultúra	Vizuális kultúra

6. *Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei*

Magyar nyelv

Kommunikáció
A magyar nyelv története
Ember és nyelvhasználat
A nyelvi rendszer

A szöveg
A retorika alapjai
Stílus és jelentés
Digitális kommunikáció

Irodalom

Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők
Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig.
Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából
Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból
Művek a kortárs magyar irodalomból
Művek a világirodalomból
Színház és dráma
Az irodalom határterületei vagy regionális irodalom

Matematika

Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
Halmazok
Matematikai logika
Kombinatorika
Gráfok
Számelmélet, algebra
Alapműveletek
A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
Racionális és irracionális számok
Valós számok
Hatvány, gyök, logaritmus
Betűkifejezések
Arányosság
Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek
Középértékek, egyenlőtlenségek
Függvények, az analízis elemei
A függvény
Egyváltozós valós függvények
Sorozatok
Geometria, koordinátageometria, trigonometria
Elemi geometria
Geometriai transzformációk
Síkbeli és térbeli alakzatok
Vektorok síkban és térben
Trigonometria
Koordinátageometria
Kerület, terület
Felszín, térfogat
Valószínűségszámítás, statisztika
Leíró statisztika
A valószínűségszámítás elemei

Történelem

Az athéni államszervezet és működése a demokrácia virágkorában
A görög és a római építészet
A zsidó monoteizmus

A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedése
Mohamed tanításai és a Korán; az arab hódítás és feltartóztatása Európában
Az uradalom, a földbirtokosok és jobbágyok kötelességei és jogai
A középkori város és lakói, a város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem
Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer, a szerzetesség Európában és az Árpád-kori Magyarországon
Román, gótikus és reneszánsz építészet – európai és magyar példák
A honfoglalás okai és menete, a kalandozások/támadó hadjáratok
Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége, a földbirtokrendszer és a vármegye-szervezet
Az Aranybulla legfontosabb elemei
IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés
A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején, a visegrádi királytalálkozó
Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János és Hunyadi Mátyás törökellenes harcai
Hunyadi Mátyás: a központosított királyi hatalom, jövedelmek és kiadások, birodalomépítő tervek
A portugál és spanyol felfedezések, a korai kapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyrendszer átalakulása)
A reformáció, a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon
Az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon
A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás
Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1541–1568)
Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete
A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke
Magyarország újranépesülése és újranépesítése
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése
A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata
Mária Terézia és II. József reformjai
Új eszmék: liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus
Az ipari forradalom első hulláma: textilipar, közlekedés, gyáripar
A reformkor fő kérdései (a magyar nyelv ügye, a jobbágykérdés, a polgári alkotmányosság kérdése), Széchenyi és Kossuth programja és vitája
A pesti forradalom és az áprilisi törvények
A szabadságharc főbb eseményei: harc a dinasztiával és a nemzetiségekkel, tavaszi hadjárat. Függetlenségi nyilatkozat, a szabadságharc leverése
Az ipari forradalom második hulláma: kutatás és fejlesztés, közlekedés, vegyipar, gépipar, elektronika – a világban és Magyarországon
Gazdasági kiegyezés és állami gazdaságpolitika a dualista Magyarországon
A szocializmus eszméje (marxizmus)
A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség Németország, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország példáján
A kiegyezés okai, a közös ügyek, a magyar államszervezet
Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában
Az első világháború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele a háborúban
A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, ellenforradalom Magyarországon 1918–1920-ban
A trianoni békediktátum születése, tartalma és következményei
A nemzetiszocialista Németország
A kommunista Szovjetunió a két világháború között
Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években
Oktatás és kultúrpolitika Magyarországon a két világháború között

A második világháború kitörése, hadviselő felek, a világháború jellemzői (háborús bűnök, polgári célpontok és lakosság elleni erőszak, hátország, ellenállás)
Magyarország a II. világháború idején - a területi revízió lépései, az ország hadba sodródásának folyamata
A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Európában és Magyarországon
Magyarország pusztulása. Német megszállás, nyilas diktatúra – a hadszíntérré vált ország, deportálások a Szovjetunióba
A hidegháború kora. A szovjet–amerikai szembenállás, a két Németország létrejötte, a két világrend jellemzői
Németország újraegyesítése, a Szovjetunió felbomlása, a kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában
A Rákosi-diktatúra: a pártállam, a terror, egyházüldözés, koncepciós perek, államosítás és kollektivizálás, erőltetett iparosítás, propaganda és mindennapok a diktatúra idején
Az 1956-os forradalom okai és céljai, a kormánypolitika változásai, a szabadságharc és leverése, a megtorlás
A kádári diktatúra – a pártállam, a téeszesítés, a tervgazdaság, a kultúrpolitika, az elnyomás változó formái – a kádári alku
A rendszerváltoztatás (1989–1991) Magyarországon
A piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció, a külföldi tőke szerepe, a külkereskedelem átalakulása
Az Európai Unió főbb szervei és működésük
Demográfiai változások, a népmozgások irányai a világban és Magyarországon 1945-től napjainkig
Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik, az önkormányzatok és a választási rendszer Magyarországon
A határon túli magyarok helyzete napjainkban (demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás)
A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás)

Élő idegen nyelvek

Személyes vonatkozások, család
Ember és társadalom
Környezetünk
Az iskola
A munka világa
Életmód
Szabadidő, művelődés, szórakozás
Utazás, turizmus
Tudomány és technika
Gazdaság

Digitális kultúra

Algoritmizálás és blokkprogramozás
Online kommunikáció
Robotika
Szövegszerkesztés
Bemutatókészítés
Multimédiás elemek készítése
Táblázatkezelés
Az információs társadalom, e-Világ
A digitális eszközök használata
Könyvtárinformatika

Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
Mobiltechnológiai ismeretek
Számítógépes grafika
Multimédiás dokumentumok készítése
Publikálás a világhálón
Adatbázis-kezelés

Fizika

Mozgás és egyensúly
- Egyszerű mozgások
- Összetett mozgások
- Ismétlődő mozgások
- Dinamika, a közlekedés és sportolás fizikája
- Gépek

Energia, munka, hő
- Munka, energia
- A melegítés és hűtés következményei

Víz, levegő, környezet
- Víz, levegő
- Környezet

Elektromosság
- Szikrák, villámok
- Elektromosság a környezetünkben
- Generátorok és motorok

Hullámok, kommunikáció, fény
- A hullámok szerepe a kommunikációban
- Képek és látás

Atomfizika, magfizika
- Az atomok és a fény
- Az atommag szerkezete

A Világegyetem megismerése
- A gravitációs mező
- Csillagászat

Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek
- A fizikatörténet jelentősebb személyei
- Felfedezések, találmányok, elméletek
- A jelen kihívásai

Kémia

Általános kémia
- Atomszerkezet
- Kémiai kötések
- Molekulák, összetett ionok
- Anyagi halmazok
- Kémiai átalakulások

Szervetlen kémia
- Hidrogén
- Nemesgázok
- Halogén elemek és vegyületeik
- Az oxigén-csoport elemei és vegyületeik
- Az nitrogén-csoport elemei és vegyületeik

- Az szén-csoport elemei és vegyületeik
- Fémek

Szerves kémia
- A szerves vegyületek általános jellemzői
- Szénhidrogének
- Halogéntartalmú szénhidrogének
- Oxigéntartalmú szerves vegyületek
- Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
- Szénhidrátok
- Fehérjék
- Nukleinsavak
- Műanyagok
- Energiagazdálkodás

Kémiai számítások
- Az anyagmennyiség
- Gázok
- Oldatok, elegyek, keverékek
- Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
- Termokémia

Kémiai egyensúly
- Kémhatás
- Elektrokémia

Biológia

Bevezetés a biológiába
A biológia tudománya
Az élet jellemzői
Fizikai, kémiai alapismeretek
Egyed alatti fejlődési szint
Szervetlen és szerves alkotóelemek
Az anyagcsere folyamatai
Sejtalkotók az eukarióta sejtben
Az egyed szerveződési szintje
Nem sejtes rendszerek
Önálló sejtek
Többsejtűség
Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
Az emberi szervezet
Homeosztázis
Kültakaró
A mozgás
A táplálkozás
A légzés
Az anyagszállítás
A kiválasztás
A szabályozás
Szaporodás és egyedfejlődés
Egyed feletti szerveződési szintek
Populáció
Élőközösségek (élőhely-típusok)
Bioszféra
Ökoszisztéma

Környezet-és természetvédelem
Fenntarthatóság
Öröklődés, változékonyság, evolúció
Molekuláris genetika
Mendeli genetika
Populációgenetika és evolúciós folyamatok
A bioszféra evolúciója

Földrajz

Térképi ismeretek
A térképi ábrázolás
Térképi gyakorlatok
Az űrtérképezés
Kozmikus környezetünk
A Naprendszer kialakulása, felépítése, helye a világegyetemben
A Nap kísérői
A Föld és mozgásai
Űrkutatás az emberiség szolgálatában
A geoszférák földrajza
A kőzetburok
A levegőburok
A vízburok
A talaj
A földrajzi övezetesség
A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
A vízszintes földrajzi övezetesség
A forró övezet
A mérsékelt övezet
A hideg övezet
A függőleges földrajzi övezetesség
Népesség- és településföldrajz
A népesség földrajzi jellemzői
A települések földrajzi jellemzői
A világ változó társadalmi-gazdasági képe
A világgazdaság általános jellemzése, szerkezetének átalakulása és jellemző folyamatai
A termelés, a fogyasztás és a kereskedelem kapcsolata
A világ élelmiszergazdaságának jellemzői és folyamatai
A világ energiagazdaságának és iparának átalakulása
A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése
A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok
A világgazdasági pólusok
A világgazdaság peremterületei
Egyedi szerepkörű országcsoportok és országok
Magyarország földrajza
A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai
Magyarország természeti adottságai
Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői
Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
Hazánk nagyrégióinak (tervezési-statisztikai régióinak) természet- és társadalomföldrajzi képe
Magyarország környezeti állapota
Európa regionális földrajza
Európa általános természetföldrajzi képe

Európa általános társadalomföldrajzi képe
Az Európai Unió földrajzi vonatkozásai
Észak-Európa
Nyugat-Európa
Dél-Európa
Közép-Európa tájainak és országainak természet- és társadalomföldrajzi képe
Kelet-Európa természet- és társadalomföldrajzi vonásai
Európán kívüli földrészek földrajza
A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe
Ázsia
Ausztrália és Óceánia
Afrika általános földrajzi képe
Amerika
A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai
A geoszférák környezeti problémáinak kapcsolatai
A népesség, a termelés és a fogyasztás növekedésének földrajzi következményei
A környezeti válság kialakulása és az ellene folytatott küzdelem

Vizuális kultúra

ALKOTÁS
A vizuális nyelv alapelemei
Kontraszt, harmónia
Technikák
Plasztika
Digitális képalkotás
Ábrázolás, látványértelmezés
Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

BEFOGADÁS
Megjelenítés sajátosságai
Kontraszt, harmónia
Technikák
Vizuális kommunikáció
Tárgy- és környezetkultúra
Kifejezés és képzőművészet
Kifejezés és képzőművészet

Mozgóképkultúra és médiaismeret

A mozgóképi közlésmód és kifejező eszközök
Mozgóképi kultúra és tömegkultúra
A magyar filmtörténet és a filmművészet
Médiaismeret – alapfogalmak; a média társadalmi szerepe, használata; intézmények és szabályozás
Tudatos médiahasználat
Médiaintézmények és médiaszabályozás

Ének-zene

Reprodukálás
Éneklés
Műelemzés
Befogadás
Zenetörténet

Zenefelismerés
Zeneelmélet
Dallamírás

Testnevelés

Elméleti ismeretek
A magyar sportsikerek
A harmonikus testi fejlődés
Az egészséges életmód
Testi képességek
Gimnasztika
Atlétika
Torna
Ritmikus gimnasztika
Küzdősportok, önvédelem
Úszás
Testnevelési és sportjátékok
Természetben űzhető sportok
Gyakorlati ismeretek
Gimnasztika
Atlétika
Torna
Küzdősportok, önvédelem
Úszás
Testnevelési és sportjátékok

Dráma

Színház- és drámatörténet
- Az ókori színház és dráma
- A középkori Európa színháza és drámája
- Az angol reneszánsz színház és dráma
- A spanyol barokk dráma és színház
- A francia klasszicista dráma
- A régi magyar dráma néhány alkotása
- A XIX-XX. századi magyar színház és dráma
- A modern polgári dráma és színház kialakulása
- Csehov és Sztanyiszlavszkij
- Brecht színháza és drámái
- A XX. század meghatározó színházi irányzatai, jelentős drámaírói
- Napjaink legfontosabb színházi irányzatai és a kortárs drámairodalom

Színház- és drámaelmélet
- A drámai műnem sajátosságai
- A dráma /a színjáték mint kommunikáció
- A dráma szerkezeti felépítése
- Dramaturgiai és színházelméleti alapfogalmak
- A színházművészet mint összművészet sajátosságai
- Színházi szakmák

Színházi műfajok
- A rituális játék / szertartásjáték
- A tragédia
- A komédia

A realista színjáték
Az abszurd és a groteszk
Bábjáték
Zenés, tánc- és mozgásszínház

Drámajáték

Helyzetgyakorlatok
Történet szerkesztése és megjelenítése
Drámajáték
Drámapedagógia

Mozgás, tánc- és mozgásszínházi ismeretek

Szituáció megfogalmazása állóképben, mozdulatsorral
Improvizáció zenére vagy témára
Összetett improvizáció létrehozása és bemutatása

Bábjáték

A tanulók által a képzés során készített bábok, illetve maszkok alkalmazása drámamunkában

Beszéd, vers- és prózamondás, egyéni vagy közös daléneklés

A beszédtechnika alapjai
Lírai, epikai és drámai alkotások tolmácsolása
Pódiumműfajok
Egyéni vagy közös daléneklés

Német népismeret

Történelmi ismeretek

Eredet, közösséggé válás, korai kapcsolatok
Együttélés, életmód, értékrendszer
Sorsfordulók a nemzetiség történetében napjainkig
Életképek a hazai németek történetéből

Néprajzi ismeretek

A német nemzetiség tárgyi kultúrája, hagyatéka és települési szokásai
A német nemzetiség szokásrendszere
A német nemzetiség népviselete
A német nemzetiség étkezési szokásai
A német nemzetiség médiája

Földrajzi ismeretek

A magyarországi németek települései
A földrajzi adottságok és az életmód összefüggései
A hazai németek gazdasági kapcsolatai
A megmaradt hazai német települések jelene és jövője a földrajzi meghatározottságok szemszögéből

Társadalmi ismeretek

A német nemzetiség közösségi kapcsolatai
A közösségi összetartozás tudatának jellemző megnyilvánulási formái
A német nemzetiségi egyén helye és a többes közösségi kötődések hatásai
A német nemzetiség oktatási rendszere

A nemzetiség nyelvével kapcsolatos ismeretek

A hazai németség nyelvi fejlődésére ható tényezők
A köznyelv és a nyelvi változatok szerepe
A nemzetiség nyelvének megjelenése a magyarországi német irodalomban

A német nemzetiség épített környezetének ismerete

Az épített környezet formai és funkcionális sajátos vonásai

A német nemzetiségi építészeti örökség védelme
A német nemzetiség zene-, ének- és tánckultúrájának ismerete
A hazai németek szokásai: a zene-, ének- és tánckultúra kapcsolata
A hagyományőrzés és a jelen követelményei a hazai németek zenekultúrájában
Nemzetiségpolitikai ismeretek
A nemzetiségpolitika jogszabályi keretei
A nemzetiségi önkormányzatiság alapjai és gyakorlata
A német nemzetiségi önkormányzatok, egyesületek szerepe az önazonosság fenntartásában

Filozófia

Filozófiai problémák (10 téma)
Mi a filozófia?
A létre vonatkozó kérdés
A test-lélek probléma
Megismerhetőség, igazság, bizonyosság
Az én problémája
A végesség emberi problémája
Vallásfilozófiai kérdések
Etikai problémák
A szabadság kérdése
Az alábbi 3 probléma közül EGY kötelezően választandó:
Az idő filozófiai értelmezése
A környezet- és a bioetika problémái
Globalizáció és társadalom
Filozófusok – kötelező szerzők (6 téma)
Platón
Arisztotelész
Descartes
Kant
Nietzsche
Wittgenstein
Filozófusok – egy középkori szerző (1 téma)
Szent Ágoston VAGY Aquinói Szent Tamás
Filozófusok – választható szerzők: közülük KETTŐ választandó (2 téma)
Francis Bacon, Locke, Hume, Hegel, Marx, Comte, Schopenhauer, Kierkegaard, Bergson, Heidegger, Sartre, Bécsi Kör, Kuhn
Korszakok, irányzatok (3 téma)
Antik görög filozófia
Felvilágosodás
A XX. századi filozófia (egzisztencializmus, analitikus filozófia)

7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

A tanulók ellenőrzésénél, értékelésénél és minősítésénél az alábbi elveket és előírásokat érvényesítjük.
A szaktanárok heti egy tanórás tárgy esetén félévente legalább 2, heti másfél tanórás tárgy esetén félévente legalább 3, két vagy három tanórás tárgy esetén 4, négy vagy annál több tanórás tárgy esetén 5 érdemjegyet adjanak. Az érdemjegyekkel való értékelés a tanév során folyamatosan történjék. Feleltetéskor értékelni kell a feleletet. A dolgozatokat két héten belül ér-

tékelve és osztályozva kell a tanulóknak kiadni. Ha egy tanulóról a tanév vége előtt megállapítható, hogy a tantervi követelményeket várhatóan nem teljesíti, a szaktanár köteles a szülőket egy hónappal az év végi osztályzatok véglegesítése előtt az elektronikus napló útján tájékoztatni. Hasonló eljárást követünk, ha hiányzásai miatt egy tanuló csak osztályozó vizsgán szerezheti meg osztályzatát.
Az ismeretek számonkérésének formáit az egyes tantárgyi tantervek tartalmazzák.
A nevelési célkitűzések elérésének és a követelmények teljesítésének ellenőrzése és értékelése

- a mindennapi munkában a szaktanárok által folyamatosan,
- az osztályfőnöki órákon,
- az adott osztályban tanítók – az ODB részvételével tartott – megbeszélésein és konferenciáin,
- a szülői értekezleteken,
- a tanári fogadóórákon,
- szükség szerint családlátogatásokon,
- a nevelőtestületi értekezleteken történik.

A tanulók ellenőrzésénél, értékelésénél és minősítésénél az egyes szaktárgyi tanterveknél felsorolt módon járunk el, a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjeggyel, félévkor és a tanév végén osztályzattal történik az Nkt. 54. § (2) bekezdésében írtak szerint. Bármely tantárgyból kitűnő a minősítése annak a tanulónak, aki az adott tantárgyban kimagasló tanulmányi eredményt ért el.

8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Azt, hogy mely tantárgyak mely évfolyamán alkalmazunk csoportbontást, a megelőző tanév április 30-áig az iskola vezetősége dönti el a következő szempontok figyelembevételével:

- mindenképpen csoportbontásra kerül sor azon tantárgyak azon évfolyamain, ahol a helyi tanterv ezt rögzíti,
- csoportbontásra kerül sor akkor, ha a csoport létszáma – figyelembe véve a tantárgy jellegét – ezt indokolja,
- a csoportbontásról szóló döntés meghozatalakor az iskola a nemzeti köznevelésről szóló 2012. évi CXC. törvény (Nkt.) 6. mellékletében az egyes osztályokhoz rendelt maximális óraszámra, valamint az iskola összesített óratömegére, továbbá az Nkt. 4. számú mellékletében meghatározott minimális és maximális csoportlétszámokra van tekintettel.

9. Miniszteri rendeletben meghatározottak szerinti tantermen kívüli, digitális munkarend

Tantermen kívüli digitális munkarendben a nevelés-oktatás, a tanulási folyamat ellenőrzése és támogatása a pedagógusok és a tanulók online vagy más, személyes találkozást nem igénylő kapcsolatában – elsősorban a KRÉTA Tanulmányi rendszer által biztosított funkcionalitásokkal és digitális eszközök alkalmazásával – történik.

10. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését az osztályfőnöki órák keretében szervezett foglalkozásokkal biztosítjuk.

11. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A környezeti nevelési program elkészítésének alapjai

A környezeti nevelési programunk alapját képező jogszabályok listáját Pedagógiai programunk bevezetője tartalmazza.

A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórai keretben

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Különösen négy tantárgy jár élen, melyek a szaktantermi adottságokat kihasználva hatékonyan működnek a környezeti nevelésben. A földrajzórákon nagy hangsúlyt kapnak a Föld globális problémái. A hozzánk érkező diákok négy évig tanulják ezt a tárgyat (7-10. évfolyam), így komoly elméleti alapot szereznek a valóságról.

Rajzórákon a jeles napokhoz kapcsolódó pályázatok mozgatják meg a diákokat.

Nem hagyományos tanórai keretben a speciális természettudományi tantervű csoportok a 7-10. évfolyamon, az általános tantervű csoportok lehetőség szerint terepgyakorlatok, ill. többnapos erdei iskolák keretében szerezhetnek gyakorlati ismereteket természetvédelmi és környezetvédelmi témákban. A táborok sikerét mutatja, hogy felsőbb évfolyamos osztályaink is szívesen vesznek részt ezeken.

Új kezdeményezésként jelenik meg a nyári vakáció idejében *az Országos Erdei Vándorprogramhoz* való csatlakozás egy-egy 20-25 fős diákcsoport részvételével. A tábort speciális képzésen részt vett tanáraink vezetik.

A túraszakosztály keretében minden hónap második szombatján kirándulni visszük az érdeklődő tanulóinkat.

A terepgyakorlatokon, erdei iskolákban, több napos táborozásokon, és kirándulásokon történő részvétel nem kötelező, és a felsoroltakon történő részvétel nem ingyenes, fizetési kötelezettség vállalásához köthető.

Kapcsolatrendszer (külső erőforrások)

Nemzetközi kapcsolatok (a felsorolt rendezvényeken, eseményeken történő részvétel nem kötelező, és a részvétel nem ingyenes, fizetési kötelezettség vállalásához köthető):

- Darmstadt – „diákcsere”, nyelvtanulási és közös projektek megvalósítása céljával.

Felsőoktatási intézmények:

- ELTE Ásványtár,
- Kertészeti Egyetem,
- Állatorvosi Egyetem (bemutatóóra).

Nemzeti parkok:

- Duna-Ipoly NP,
- Bükki NP – Zempléni Tájvédelmi Körzet (előadás, vezetés).

Botanikus kertek:

- Füvészkert,
- Budai Arborétum,
- Soroksári Botanikus kert,
- Budakeszi Vadaspark,
- Alcsúti Arborétum,
- Állatkert, Rovarház.

Továbbá:

- Mátyás-hegyi-barlang,
- Solymári Ördöglyuk,
- BEBTE,
- Természetfotó Alapítvány,
- Poláris Csillagvizsgáló,
- Fővárosi Vízművek,
- Békásmegyeri Közösségi Ház – ÖKO-hét,

- Magyar Madártani Egyesület,
- Sas-hegy, TVT,
- BIOFILTER – étolaj begyűjtés.

Erőforrásaink

Az iskola vezetősége támogatja a környezeti nevelési programokat. A tanárok tantárgyukba beépítve és aktív részvétellel is segítik a programokat.

A természettudományi munkaközösség kiemelten foglalkozik a programok szervezésével és lebonyolításával, koordinálja a munkát, pályázatokat ír, dokumentál, kapcsolatokat teremt.

Az osztályfőnökök segítik a programok lebonyolítását, évfolyamokra lebontva foglalkoznak az egészségnevelés – környezeti nevelés aktuális feladataival. Osztályfőnöki órán lehetőséget biztosítanak a meghívott szakemberek foglalkozásainak megtartására.

Jövőkép, alapelvek, célok

Általános, hosszú távú célok:

- a globális összefüggések megértésének tudományos megalapozása,
- diákjaink környezettudatos életmódra való nevelése,
- érzékenység kialakítása a természeti szépségek iránt: „Csak azt tudjuk megvédeni, amit ismerünk és szeretünk.”,
- annak elérése, hogy diákjaink tiszteljék az élet minden formáját,
- annak megalapozása, hogy környezetkímélő, takarékos életvitelt alakítsanak ki leendő családjukban,
- a túlfogyasztás és káros következményeinek tudatosítása
- felelős, cselekvő állampolgári magatartás kialakítása a környezet-és természetvédelemben való részvétel területén
- az iskola és a tágabb környezet tisztasága, a harmonikus lakókörnyezet és annak fenntartása iránti igény kialakítása.

Hagyományos tevékenységeink (a felsorolt rendezvényeken, eseményeken történő részvétel nem kötelező, és a részvétel nem ingyenes, fizetési kötelezettség vállalásához köthető):

- erdei iskolák megszervezése, megvalósítása,
- környezetvédelmi-természetvédelmi akadályversenyünk megszervezése, lebonyolítása,
- előadások szervezése az akadályverseny előkészítésére,
- barlangi „vad-túrák” szervezése,
- a Mocsáros-dűlő patronálása,
- az ÖKO-héten aktív részvétel,
- sporttábor (évente kétszer),
- diák-önkormányzati tábor (évente kétszer),
- elem, papír, ételolaj gyűjtése,
- a műanyag palackok, illetve a pótpalackok szelektív gyűjtése,
- a terepgyakorlatok folytatása,
- virágosítási akció az épületben és a parkban folyamatosan,
- a jeles napok (Állatok Világnapja, Víz Világnapja, Madarak és Fák Napja, A Föld Napja, Környezetvédelmi Világnap stb.) megünneplése rajzpályázattal, fotópályázattal, előadásokkal,
- országos tanulmányi versenyeken, természettudományi vetélkedőkön való aktív részvétel,
- a „pintyröpde” tisztántartása, madaraink gondozása,
- a háziversenyek folytatása,
- kihelyezett tanórák a Földtani Intézetben és az Érdi Földrajzi Múzeumban, a Fővárosi Állatkertben,
- részvétel az Árpád Napok szervezésében és lebonyolításában hagyományos vetélkedőkkel (kémia, földrajz, történelem, irodalom, nyelv),
- „zöld sarok” kialakítása az osztálytermekben.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

A tanórai foglalkozásokon és nem tanórai keretek között is törekedni kell arra, hogy diákjainkban helytálló, tényekkel megalapozott kép alakuljon ki az őket körülvevő világról.
Nem tanórai keretek (a felsorolt rendezvényeken, eseményeken történő részvétel nem kötelező, és a részvétel nem ingyenes, fizetési kötelezettség vállalásához köthető):

- terepgyakorlatok,
- akadályverseny,
- környezetvédelmi vetélkedők,
- eseti akciók,
- fotó-, film- és verskészítés,
- rajzpályázatok,
- „iskolazöldítési" akció,
- a Zöld Napok rendezvényei, előadásai,
- diáknapok,
- projektekbe való bekapcsolódás,
- fotókiállítás fogadása,
- vetélkedők, fordítási versenyek,
- fizikai-kémiai bemutatóórák,
- kihelyezett órák.

Módszerek

Interaktív, a tanulói cselekvésen, aktivitáson alapuló módszerek használatára törekszünk, úgymint:

- terepgyakorlati módszerek (mérések, megfigyelések),
- riportkészítés,
- játékok,
- modellezés,
- filmkészítés,
- prezentáció készítése,
- fotókészítés,
- kérdőíves felmérések
- döntési helyzetek biztosítása,
- akciók szervezése.

Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek.
Eszközeink:

- számítógépek, projektorok,
- a tanulók számára nagy példányszámban rendelkezésre áll (ideális esetben a csoport létszáma szerint) Varga Zoltán Állatismeret, Seregélyes-Simon Növényismeret c. könyve.
- Az iskolai könyvtárban a csoportmunkához használhatóan (néhány példányban) határozók, ökológiai (terep- és laboratóriumi) vizsgálatok elvégzéséhez kiadványok, térképek (pl. turistatérképek), ismeretterjesztő kiadványok (pl. nemzeti parkokról, tájakról, helyi értékekről).
- A tanárok számára szakmai-módszertani kiadványok, különös tekintettel a környezeti nevelésben nem hagyományos tantárgyakat tanítók segítésére.
- Vízvizsgálati és egyéb terepi mérőkészletek (pl. környezetanalitikai kofferek),
- a BISEL-méréshez szükséges felszerelés,
- távcsövek, mikroszkópok, digitális fényképezőgép.

Kapcsolatrendszer, kommunikáció

Célunk, hogy a környezettudatos magatartásformák elsajátítása során diákjaink szert tegyenek arra a tudásra, ami képessé teszi őket kritikai véleményalkotásra, az információforrások és azok tartalmának helyes értékelésére. Legalább ennyire fontos, hogy a kommunikáció eszközeit ezzel a szemlélettel használják a saját munkáik elkészítése, során is.

Úgymint:
- kiselőadások,
- faliújságok,
- házi dolgozatok,
- iskolaújság,
- poszterek készítése,
- fotók, rajzok és más projektmunkák elkészítése.

12. *A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések*

Iskolánkban nagy súlyt fektetünk a befogadó és elfogadó, empatikus légkör kialakítására. Ezzel összhangban segítjük azokat a diákokat, akik valamilyen szempontból hátrányt szenvednek, hogy ők is kibontakoztathassák képességeiket.

A szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenységek:
- felhívjuk a családok figyelmét a különböző önkormányzati támogatások lehetőségére, segítséget nyújtunk az igénylés benyújtásában,
- figyelemmel kísérjük a pályázatokat, ösztöndíj lehetőségeket,
- az Árpád Gimnáziumért Közhasznú Egyesületünk sok szociálisan rászoruló diákunkat támogatja.

A tanulási nehézséggel küzdő tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek:
- differenciált követelmények, kedvezmények biztosítása,
- fejlesztőpedagógusok által végzett fejlesztés,
- korrepetálások, szakkörök,
- egyéni felzárkóztató foglalkozások,
- tanulópárok létrehozása,
- a pályaválasztás segítése.

A beilleszkedési, magatartási problémával küzdő tanulókat segítő tevékenységek:
- a tanulók integrálását, szocializációját segítik az olyan szabadidős tevékenységet kínáló iskolai közösségek, mint például a kórus, a túraszakosztály (kirándulásai), a diákönkormányzat, színjátszókör, a könyvtár, tömegsport,
- iskolapszichológus, illetve külső szakemberek bevonása (családsegítő központ, gyermekjóléti szolgálat, gyermeksegítő alapítványok) a probléma kezelésébe.

13. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanulók magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Az iskola dicséretben részesít(het)i, illetve jutalmazhatja azt a tanulót, akit
- tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi,
- valamely tantárgyból kimagasló eredményt ért el,
- átlagon felüli kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít,
- kimagasló sporteredményt ér el, és tanulmányi munkája, magatartása ellen kifogás nincs,
- az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez hozzájárul.

Elismerésként a következő írásos dicséretek adhatók:
- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói és
- nevelőtestületi dicséret.

Az egész tanévben kiemelkedő munkát végzett tanuló tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba is be kell vezetni. Ezek a tanulók a tanévzáró ünnepélyen, illetve a végzős diákok a ballagási ünnepélyen könyvvel és oklevéllel is jutalmazhatók. A ballagási ünnepélyen a legkiemelkedőbb diákok az Árpád Gimnáziumért Közhasznú Egyesület díjait kapják az annak alapító okiratában foglaltak szerint. Jutalmazásra és kitüntetésre bármelyik iskolai kö-

zösség tehet javaslatot. A Gombár Vince Alapítványhoz kapcsolódó verseny, illetve az esetileg meghirdetett, osztályok közötti verseny győztese a következő tanévben egy tanítás nélküli munkanap eltöltésének módjáról dönthet.

A magatartás megítélésekor értékeljük a tanuló
- az iskola értékrendje szerinti viselkedését,
- önmagához mért fejlődését, életkorának megfelelő fejlettségét,
- az iskola szabályzatainak betartását,
- a kórus tevékenységében mint közösségért végzett munkában való részvételt.

Egy tanuló magatartása
példás (5), ha
- munkájával, viselkedésével jó példát mutat társainak,
- a közösség életét jó irányban befolyásolja, folyamatosan és eredményesen végzi vállalt feladatait,
- betartja az iskola szabályzatait, védi az iskola értékeit;

jó (4), ha
- a tanítási órákon figyel, a munkát nem hátráltatja,
- viselkedésével, megjelenésével kapcsolatban csak ritkán és apróbb kifogások merülnek fel,
- a közösség határozatait végrehajtja,
- az esetenként vállalt vagy rábízott feladatokat teljesíti,
- az iskola szabályzatait csak ritkán és kis mértékben szegi meg, védi az iskola értékeit;

változó (3), ha
- a tanítási órák rendjét esetenként zavarja, passzív a munkában,
- a közösség életében csak vonakodva vesz részt, önként vállalt vagy rábízott feladatait elhanyagolja,
- viselkedése kifogásolható, csak tanári útmutatás hatására változik;

rossz (2), ha
- a tanítási órákat rendszeresen, figyelmeztetések ellenére zavarja, a munkát hátráltatja,
- a közösség életében nem vesz részt, annak határozataival nem törődik, társait rossz irányba befolyásolja,
- feladatait nem teljesíti,
- viselkedése rendszeresen kifogásolható, többszöri tanári figyelmeztetés is hatástalan rá,
- az iskola rendjét és szabályait nem tartja be, az értékeket rongálja.

Az igazolatlan órák száma befolyásolja a magatartás értékelését, az osztályfőnököknek ezeket az alábbiak szerint kell figyelembe venniük:

a magatartás minősítése	félévkor	a tanév végén
példás lehet	legfeljebb 1	legfeljebb 2
jó lehet	2-3	3-5
változó lehet	4-5	6-8
rossz	legalább 6	legalább 9

igazolatlan óra esetén.
A fentiektől az osztályfőnökök csak indokolt esetben, a tanulót tanítók egyetértésével és az igazgató hozzájárulásával térhetnek el.
A szorgalom elbírálásakor értékeljük a tanulók
- képességeiknek és körülményeiknek megfelelő tanulmányi munkáját,
- munkához való viszonyát,
- tanórai aktivitását,
- tanórákon kívüli ismeretszerzési igényét (versenyek, szakkörök, előkészítők), a kötelezőeket meghaladó, önként vállalt feladataik teljesítését és annak eredményességét,
- a tanulmányi és sportversenyeken való szereplését.

Egy tanuló szorgalma
példás (5), ha
- az órákon képességei és körülményei szerint példamutatóan dolgozik, több tárgyból különös érdeklődést mutat,
- ismereteit a tanórákon kívül is bővíteni igyekszik,

- kötelességtudó, munkája pontos és rendszeres;

jó (4), ha
- az órák nagy részén aktívan dolgozik,
- tanulmányi munkáját jórészt lelkiismeretesen végzi,
- egy-két tantárgy iránt különösen érdeklődik;

változó (3), ha
- a tanítási órák többségén passzív,
- munkavégzése, kötelességteljesítése hullámzó,
- nem a képességeinek megfelelően teljesíti kötelességét;

hanyag (2), ha
- szinte minden tantárgyból érdektelenséget mutat,
- rendszeresen nem készül,
- a bizonyítványában több elégtelen osztályzat is van.

A szorgalom minősítését a tanulmányi és sportversenyeken elért eredmény javítja.

14. Az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

A fejlesztési feladatokat és követelményeket az egyes tantárgyak helyi tantervei tartalmazzák.

III. További rendelkezések

1. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formáit és rendjét (a dolgozatok, a tesztek jellege, száma, gyakorisága) az egyes tantárgyak tantervei tartalmazzák. Általános elvnek tekintjük, hogy egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat írattatható. A témazáró dolgozatok írásáról legalább egy héttel előbb értesíteni kell a tanulócsoportot. A többi szaktanár tájékoztatására a dolgozatírási szándékot célszerű előre jelezni.
Az írásbeli feladatok teljesítését, illetve ennek eredményét tantárgyanként legfeljebb akkora súllyal vesszük figyelembe, mint ezt az adott tantárgy a középszintű érettségi vizsga értékelésére vonatkozó előírása meghatározza, azaz amekkora súllyal szerepel a vizsga értékelésében az írásbeliség.

2. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanulók otthoni felkészülését úgy irányítjuk, az általuk elvégzendő írásbeli és szóbeli feladatokat úgy állapítjuk meg, hogy ezzel biztosítsuk számukra a tananyag folyamatos elsajátítását, ismereteik bővítését, képességeik fejlesztését, a továbbhaladás lehetőségét, mégpedig úgy, hogy ezen tevékenységek elvégzése egy átlagos képességű tanuló esetében – a vasár- és ünnepnapokat, továbbá a tanítási szüneteket nem számítva – ne haladja meg átlagosan a napi két órát.
A fent említett időkeret természetesen nem elegendő a sajátos alkalmakra – a tanulmányi versenyekre, a beszámolókra, az előírt vizsgákra – való felkészüléshez, illetve a kötelező olvasmányok elolvasására.

3. A tanulók magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanulók magasabb évfolyamra lépésének speciális feltételeit a helyi tantervek tartalmazzák.

	6 ÉVFOLYAMOS ANGOL						MATEMATIKA								TT								6 ÉVFOLYAMOS NÉMET						4 ÉVF ANGOL				4 ÉVF NÉMET			
	7	8	9	10	11	12	7	8	9	10	11	12	11	12	7	8	9	10	11	12	11	12	7	8	9	10	11	12	9	10	11	12	9	10	11	12
magyar irodalom	3	2	3	4	4	4	3	2	2	3	4	4	4	4	3	2	2	3	4	4	4	4	3	2	2	3	4	4	3	2	4	4	3	2	4	4
dráma és színház																																				
magyar nyelv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
matematika	4	3	3	3	4	5	6	6	6	6	6	7	4	5	4	3	3	3	4	5	4	5	4	3	3	3	4	5	3	3	4	5	3	3	4	5
történelem	2	3	2	2	3	5	2	3	2	2	3	5	3	5	2	3	2	2	3	5	3	5	2	3	2	2	3	5	2	2	3	5	2	2	3	5
állampolgári ismeretek																																				
hon- és népismeret																																	1	1	1	1
etika / hit- és erkölcstan	1	1					1	1							1	1							1	1												
kémia	1,5	2	1,5	1,5			1,5	2	1,5	1,5					3	2,5	4	3					1,5	2	1,5	1,5			1,5	1,5			1,5	1,5		
fizika	1,5	2	2	3			1,5	2	2	3					2	2	2	3					1,5	2	2	3			2	3			2	3		
biológia	1,5	2	3	2			1,5	1,5	3	2					2	3	3	3					1,5	2	3	2			3	2			3	2		
földrajz	1,5	2	1,5	1,5			1,5	1,5	1,5	1,5					2	1,5	2	2					1,5	2	1,5	1,5			1,5	1,5			1,5	1,5		
természettudomány					2 *						2		2 *						6	4	2 *						2 *				2 *				2 *	
első idegen nyelv	5	5	5	5	6		3	3	3	3	6		6		3	3	3	3	6		6		5	5	5	5	6		6	6	6	4	5	5	5	5
második idegen nyelv			3	3	4	5			3	3	4	5	4	5			3	3	4	5	4	5			3	3	4	5	3	3	4	5	3	3	4	5
ének-zene	1	1	1	1		1	1	1	1	1		1		1	1	1	1	1		1		1	1	1	1	1		1	1	1		1	1	1		1
vizuális kultúra	1	1	1	1			1	1	1	1					1	1	1	1					1	1	1	1			1	1			1	1		
mozgóképkultúra és médiaismeret						1						1		1						1		1						1				1				1
technika és tervezés	1						1								1								1													
digitális kultúra	1	1	2	1	2		1	1	2	1	2		2			2	2	1		2		2	1	1	2	1	2		1	2	2		1	2	2	
testnevelés	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
du testnevelés	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
érettségi felkészítés																																				
fakultáció					4	4					2	2	4	4					2	2	4	4					4	4			4	4			4	4
ÖSSZESEN	32	32	35	35	36	32	32	32	35	35	36	32	36	31	32	32	35	35	36	36	34	34	32	32	34	34	36	32	35	35	36	36	35	35	36	36

Szürke háttér: bontott csoportban tanított óra

Kék szám: a NAT által megadott kötelező óraszámnál magasabb óraszám

Kék háttér: a tagozatot 11. osztályban elhagyó tanulók óraszáma

* azok számára, akik fakultáción nem tanulnak természettudományos tantárgyat